

Zittingsdocument

A9-0375/2023

23.11.2023

VERSLAG

over een aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad en de
vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor
buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over de betrekkingen tussen de EU en
China
(2023/2127(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Hilde Vautmans

INHOUD

	Blz.
ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	20
BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN	21
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	22
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	23

ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT

**aan de Raad en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over de betrekkingen tussen de EU en China
(2023/2127(INI))**

Het Europees Parlement,

- gezien de conclusies van de Europese Raad van 30 juni 2023 over China,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 12 maart 2019 getiteld “EU-China – Een strategische visie” (JOIN(2019)0005),
- gezien de EU-strategie inzake samenwerking in de Indo-Pacifische regio van 16 september 2021 en de EU-strategie voor Centraal-Azië van 17 juni 2019,
- gezien het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering, die op 4 november 2016 in werking is getreden,
- gezien de Chinees-Britse Gezamenlijke Verklaring van 1984 en de Chinees-Portugese Gezamenlijke Verklaring van 1987,
- gezien de conclusies van de Raad van 28 juli 2020 over Hongkong,
- gezien de toespraken van voorzitter Ursula von der Leyen over risicovermindering in het European Policy Centre op 30 maart 2023 en in het Europees Parlement op 18 april 2023,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 20 juni 2023 betreffende een “strategie voor economische veiligheid van de EU” (JOIN(2023)0020),
- gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechtenverdragen en -instrumenten, met name het VN-Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide van 1948,
- gezien het protocol van 2014 bij het Verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) betreffende de gedwongen arbeid van 1930, dat door China niet is ondertekend,
- gezien zijn standpunt van 3 oktober 2023 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van de Unie en haar lidstaten tegen economische dwang door derde landen¹,
- gezien zijn eerdere resoluties over de mensenrechtensituatie in China, met name die van

¹ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0333.

17 december 2020 over dwangarbeid en de situatie van de Oeigoeren in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang², die van 18 april 2019 over China, met name de situatie van religieuze en etnische minderheden³ en die van 4 oktober 2018 over massale willekeurige detentie van Oeigoeren en Kazakken in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang⁴,

- gezien zijn resoluties van 19 december 2019 over de situatie van de Oeigoeren in China (China Cables)⁵, van 5 mei 2022 over de berichten over aanhoudende orgaanroof in China⁶, van 9 juni 2022 over de mensenrechtensituatie in Xinjiang, inclusief de politiedossiers van Xinjiang⁷, en van 15 december 2022 over het hardhandige optreden van de Chinese regering tegen de vreedzame protesten in de Volksrepubliek China⁸,
- gezien zijn eerdere resoluties en aanbevelingen over Hongkong, met name de resolutie van 19 juni 2020 over de wet inzake de nationale veiligheid die de Volksrepubliek China heeft uitgevaardigd voor Hongkong en het feit dat de EU de hoge mate van autonomie van Hongkong moet verdedigen⁹, en de aanbeveling van 13 december 2017 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over Hongkong, 20 jaar na de machtsoverdracht¹⁰,
- gezien zijn resolutie van 20 mei 2021 over de Chinese sancties als vergelding tegen EU-instanties, EP-leden en leden van nationale parlementen¹¹,
- gezien de aanbeveling van de Commissie van 3 oktober 2023 over technologiegebieden die kritiek zijn voor de economische veiligheid van de EU met het oog op nadere risicobeoordeling met de lidstaten (C(2023)6689),
- gezien zijn resolutie van 16 september 2021 over een nieuwe EU-strategie ten aanzien van China¹²,
- gezien de bilaterale overeenkomst tussen de EU en de Volksrepubliek China van 16 juli 2018 betreffende samenwerking op het gebied van mondiale oceaangovernance, ook bekend als het Partnerschap EU-China inzake oceanen,
- gezien zijn resolutie van 1 juni 2023 over buitenlandse inmenging in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie¹³,
- gezien het VN-Verdrag inzake het recht van de zee (Unclos),

² PB C 445 van 29.10.2021, blz. 114.

³ PB C 158 van 30.4.2021, blz. 2.

⁴ PB C 11 van 13.1.2020, blz. 25.

⁵ PB C 255 van 29.6.2021, blz. 60.

⁶ PB C 465 van 6.12.2022, blz. 117.

⁷ PB C 493 van 27.12.2022, blz. 96.

⁸ PB C 177 van 17.5.2023, blz. 95.

⁹ PB C 362 van 8.9.2021, blz. 71.

¹⁰ PB C 369 van 11.10.2018, blz. 156.

¹¹ PB C 15 van 12.1.2022, blz. 17.

¹² PB C 117 van 11.3.2022, blz. 40.

¹³ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0219.

- gezien zijn resoluties van 18 juli 2019 over de situatie in Hongkong¹⁴, van 21 januari 2021 over het harde optreden tegen de democratische oppositie in Hongkong¹⁵, van 8 juli 2021 over Hongkong, in het bijzonder het geval van Apple Daily¹⁶, van 20 januari 2022 over schendingen van de fundamentele vrijheden in Hongkong¹⁷, van 7 juli 2022 over de arrestatie van kardinaal Zen en de beheerders van het 612-hulpfonds in Hongkong¹⁸, en van 15 juni 2023 over de verslechtering van de fundamentele vrijheden in Hongkong, met name het geval van Jimmy Lai¹⁹,
- gezien zijn resoluties van 1 juni 2023 over buitenlandse inmenging in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie²⁰ en van 13 juli 2023 over aanbevelingen voor de hervorming van de regels van het Europees Parlement inzake transparantie, integriteit, verantwoordingsplicht en corruptiebestrijding²¹,
- gezien zijn aanbeveling van 21 oktober 2021 aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de politieke betrekkingen en samenwerking tussen de EU en Taiwan²² en zijn resolutie van 15 september 2022 over de situatie in de Straat van Taiwan²³,
- gezien het “Strategisch kompas inzake veiligheid en defensie – Voor een Europese Unie die haar burgers, waarden en belangen beschermt en bijdraagt aan de internationale vrede en veiligheid”, zoals aangenomen door de Raad op 21 maart 2022 en bekrachtigd door de Europese Raad op 25 maart 2022,
- gezien Richtlijn (EU) 2022/2557 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten en tot intrekking van Richtlijn 2008/114/EG van de Raad²⁴,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 1 december 2021 getiteld “De Global Gateway” (JOIN(2021)0030),
- gezien de Verklaring van Versailles, die tijdens de informele bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders van 11 maart 2022 is aangenomen,
- gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken over de gevolgen op veiligheids- en defensiegebied van de invloed van China voor kritieke infrastructuur in de Europese Unie,

¹⁴ PB C 165 van 4.5.2021, blz. 2.

¹⁵ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 242.

¹⁶ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 178.

¹⁷ PB C 336 van 2.9.2022, blz. 2.

¹⁸ PB C 47 van 7.2.2023, blz. 202.

¹⁹ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0242.

²⁰ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0219.

²¹ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0292.

²² PB C 184 van 5.5.2022, blz. 170.

²³ PB C 125 van 5.4.2023, blz. 149.

²⁴ PB L 333 van 27.12.2002, blz. 164.

- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 22 juni 2016 getiteld “Elementen voor een nieuwe EU-strategie ten aanzien van China” (JOIN(2016)0030),
 - gezien de resoluties van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties naar aanleiding van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, met name de resolutie van 23 februari 2023 getiteld “Principles of the Charter of the United Nations underlying a comprehensive, just and lasting peace in Ukraine” en de resolutie van 1 maart 2022 over de agressie tegen Oekraïne,
 - gezien de aanbeveling van de Raad van 8 december 2022 betreffende een Uniebrede gecoördineerde aanpak om de weerbaarheid van kritieke infrastructuur te versterken²⁵,
 - gezien het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020 (COM(2023)0160),
 - gezien de EU-toolbox inzake 5G-cyberbeveiliging van 29 januari 2020,
 - gezien het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2022 inzake een verbod op met dwangarbeid vervaardigde producten op de markt van de Unie (COM(2022)0453),
 - gezien het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2022 inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 (COM(2022)0071),
 - gezien artikel 118 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0375/2023),
- A. overwegende dat de Volksrepubliek China niet alleen een partner van de EU is, maar in toenemende mate ook een concurrent en systeemrivaal; overwegende dat de betrekkingen met China veranderen omdat China zich tegenover de EU steeds meer als systeemrivaal gedraagt; overwegende dat de EU deze concurrentie en rivaliteit onwenselijk acht; overwegende dat de EU tot nu toe als stelregel heeft gehanteerd: “samenwerking waar mogelijk, concurrentie waar nodig, confrontatie waar vereist” en zich ook in de toekomst hierdoor moet laten leiden; overwegende dat China zich in hoog tempo ontwikkelt tot dominante mogendheid in de regio en tot wereldmacht; overwegende dat dit belangrijke gevolgen heeft voor de rol van de EU in de wereldeconomie en voor de veiligheid van de EU; overwegende dat een gemeenschappelijk EU-beleid ten aanzien van China bepalend is voor de toekomst van de EU op het wereldtoneel;
- B. overwegende dat de Chinese regering bezig is haar rol en invloed binnen internationale instellingen te versterken en zowel de intentie als de economische, technologische en militaire middelen heeft om de internationale op regels gebaseerde orde te hervormen;

²⁵ PB C 20 van 20.1.2023, blz. 1.

- overwegende dat China als permanent lid van de VN-Veiligheidsraad zijn verantwoordelijkheid moet nemen en zich moet inzetten voor een op regels gebaseerde internationale orde, multilateralisme en mondiale governance;
- C. overwegende dat de Europese Unie en China beide belang hebben bij actieve en stabiele betrekkingen; overwegende dat het voor de EU belangrijk is dat deze betrekkingen gebaseerd zijn op de eerbiediging van het internationaal recht, het beginsel van evenwichtig wederzijds engagement en gedeelde mondiale verantwoordelijkheden; overwegende dat samenwerking met China belangrijk is om mondiale uitdagingen aan te kunnen pakken;
- D. overwegende dat de regerende Chinese Communistische Partij andere waarden heeft dan Europese democratieën, in het land zelf steeds autoritairder optreedt en internationaal bestuursmodellen promoot die in strijd zijn met de waarden van de EU; overwegende dat de bevordering en bescherming van de mensenrechten, democratie en de rechtsstaat centraal moeten blijven staan in de betrekkingen tussen de EU en China, in overeenstemming met de verbintenis van de EU om deze fundamentele beginselen op alle gebieden van haar extern optreden te verdedigen; overwegende dat de vrijheid van godsdienst en overtuiging overal in de Volksrepubliek China steeds verder wordt aangetast en dat de Chinese Communistische Partij van alle religieuze instellingen verlangt dat zij zich conformeren aan de ideologie, de doctrine en de leerstellingen van de partij;
- E. overwegende dat China gebonden is aan het principe “één land, twee systemen” doordat het de Chinees-Britse Gezamenlijke Verklaring en de Chinees-Portugese Gezamenlijke Verklaring heeft ondertekend, die het bestuur van de speciale administratieve regio’s Hongkong en Macau regelen; overwegende dat de Volksrepubliek China het democratisch systeem in Hongkong en Macau heeft ontmanteld, en politieke tegenstanders en personen die zich inzetten voor democratie en hun familieleden in Hongkong, Macau en andere landen hardhandig aanpakt; overwegende dat sinds de Volksrepubliek China op 30 juni 2020 de nationale veiligheidswet heeft aangenomen, de situatie op het gebied van de fundamentele vrijheden, de rechtsstaat en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Hongkong schrikbarend is verslechterd; overwegende dat de Volksrepubliek China zich schuldig maakt aan grove schendingen van het principe “één land, twee systemen”, de Chinees-Britse Gezamenlijke Verklaring en de Chinees-Portugese Gezamenlijke Verklaring en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten;
- F. overwegende dat China op het gebied van beveiliging en controle een nieuw tijdperk ingaat, dat wordt gekenmerkt door een steeds assertiever economisch en buitenlands beleid, waarbij het land vaak in “grijs gebied” opereert in die zin dat het zich bezighoudt met het uitvoeren van militaire oefeningen, het uitoefenen van economische dwang, cyberoorlogvoering en informatiemanipulatie, en het probeert de op regels gebaseerde internationale orde te veranderen;
- G. overwegende dat de EU haar belangen en waarden slechts op geloofwaardige wijze tegen een steeds assertiever China kan verdedigen als zij een vastberaden en door alle lidstaten gesteunde aanpak hanteert en trouw blijft aan haar boodschap; overwegende dat sommige lidstaten activiteiten ontplooiën die mogelijk in strijd zijn met de

bepalingen van artikel 24 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, hetgeen een reden tot zorg is;

- H. overwegende dat Europa, om zijn kernwaarden te verdedigen en als gelijkwaardige partner te worden behandeld, een nieuwe benadering ten aanzien van China nodig heeft die gebaseerd is op Europese open strategische autonomie, wederkerigheid en samenwerking met gelijkgestemde partners, ondersteund door de nodige wetgevings- en niet-wetgevingsinstrumenten om zichzelf te verdedigen tegen dwang;
- I. overwegende dat de EU niet mag aanvaarden dat China Rusland politieke of militaire steun van wezenlijk belang biedt voor de illegale aanvalsoorlog in Oekraïne; overwegende dat China de Russische invasie in Oekraïne nog steeds niet heeft erkend als grootschalige aanvalsoorlog en dat China een cruciale rol speelt bij het omzeilen en het afzwakken van de effectiviteit van de EU-sancties tegen Rusland; overwegende dat de Russische Federatie en de Volksrepubliek China op 4 februari 2022, vlak voor het begin van de illegale Russische invasie van Oekraïne, een gezamenlijke verklaring hebben ondertekend over internationale betrekkingen die een nieuw tijdperk ingaan en over wereldwijde duurzame ontwikkeling; overwegende dat de wijze waarop China zich opstelt jegens Rusland ook van invloed is op de toekomstige betrekkingen tussen de EU en China;
- J. overwegende dat de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in haar resolutie van 23 februari 2023 heeft opgeroepen tot beëindiging van de oorlog in Oekraïne en heeft geëist dat Rusland zich onmiddellijk uit Oekraïne terugtrekt, in overeenstemming met het Handvest van de VN; overwegende dat China zich bij de stemming over deze resolutie van stemming heeft onthouden; overwegende dat China op 26 april 2023 vóór een resolutie van de Verenigde Naties heeft gestemd waarin de “agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne” expliciet werd erkend;
- K. overwegende dat de EU gekant is tegen elke unilaterale wijziging van de status quo in de Straat van Taiwan, met name als daarbij sprake is van geweld, en dat de EU en haar partners moeten samenwerken ter versterking van hun vermogen om de Volksrepubliek China van dergelijke pogingen te weerhouden; overwegende dat de EU bezorgd is over de activiteiten waarmee China in de grijze zone opereert, zoals militaire provocaties, economische dwang en cyberaanvallen, en dat de EU de ernstige schendingen van de mensenrechten binnen China, met name in Xinjiang, Tibet, Binnen-Mongolië, Hongkong en Macau, waaraan het land zich nog altijd schuldig maakt, veroordeelt, en dat de EU zich solidair moet tonen met de slachtoffers van mensenrechtenschendingen;
- L. overwegende dat de EU en de Volksrepubliek China in 2018 een bilaterale overeenkomst hebben ondertekend, ook wel “het blauwe partnerschap” genoemd, om de samenwerking op het gebied van mondiale oceaangovernance te verbeteren;
- M. overwegende dat het Permanent Comité van het Nationaal Volkscongres van de Volksrepubliek China de wetgeving inzake scheepvaartverkeer heeft herzien en dat de herziene wetgeving sinds 1 september 2021 van kracht is; overwegende dat China met zijn expansionistische beleid en intimiderende optreden in de Zuid-Chinese Zee het Unclos en de vrijheid van scheepvaart op flagrante wijze schendt; overwegende dat de unilaterale pogingen van China om betwiste gebieden in de Zuid-Chinese Zee en de

Oost-Chinese Zee onder controle te krijgen onacceptabel zijn; overwegende dat het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen van China een nieuwe “standaardkaart” heeft gepubliceerd; overwegende dat China Russische plaatsen aan de “standaardkaart” heeft toegevoegd en de plaatsen een andere naam heeft gegeven;

- N. overwegende dat China de afgelopen decennia zijn aanwezigheid in bijna elk Afrikaans land heeft vergroot en op deze manier werkt aan het vergroten van zijn invloed in de wereld en het zekerstellen van zijn economische belangen, met name de toegang tot Afrika’s enorme natuurlijke hulpbronnen en markt; overwegende dat China zich bij het doen van investeringen en het verstrekken van leningen in Afrika en daarbuiten niets gelegen laat liggen aan de beginselen van goed bestuur en de mensenrechten;
- O. overwegende dat de Chinese regering een steeds repressiever binnenlands beleid voert, waarbij afwijkende meningen niet worden getolereerd, burgerlijke en politieke vrijheden niet worden geëerbiedigd en met name etnische en religieuze minderheden, zoals Tibetanen en Oeigoeren, hard worden aangepakt;
- P. overwegende dat het VN-Comité tegen Foltering en de speciale VN-rapporteur inzake foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing hun bezorgdheid hebben uitgesproken over de berichten over orgaanroof bij gevangenen en er bij de regering van de Volksrepubliek China op hebben aangedrongen om de controle binnen en transparantie van het systeem voor orgaantransplantatie te verbeteren en mensen die zich bezighouden met orgaanroof te bestraffen;
- Q. overwegende dat diverse belangrijke EU-delegaties in 2023 hun Chinese tegenhangers hebben ontmoet, waaronder voormalig vicevoorzitter van de Commissie Frans Timmermans, die op 4 juli deelnam aan de milieu- en klimaatdialoog op hoog niveau EU-China in Peking; vicevoorzitter van de Commissie Věra Jourová, die op 18 september deelnam aan de digitale dialoog op hoog niveau in Peking; commissaris Virginijus Sinkevičius, die op 22 september deelnam aan de eerste dialoog op hoog niveau over de circulaire economie in Peking; vicevoorzitter van de Commissie Valdis Dombrovskis, die op 25 september met He Lifeng, de vicepremier van de Chinese Staatsraad, het medevoorzitterschap bekleedde van de 10e economische en handelsdialoog op hoog niveau EU-China; Commissaris Kadri Simson, die op 12 oktober deelnam aan de 11e energiedialoog EU-China in Peking; vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid Josep Borrell, die op 13 oktober tijdens de 12e strategische dialoog EU-China in Peking een ontmoeting had met Wang Yi, directeur van de centrale commissie Buitenlandse Zaken en minister van Buitenlandse Zaken van China; en commissaris Thierry Breton, die op 10 november in Peking een ontmoeting had met Zhang Guoqing, vicepremier van China; overwegende dat bij deze ontmoetingen onder meer werd gesproken over het herstel van het evenwicht in de economische en handelsbetrekkingen tussen de EU en China en over kwesties in verband met markttoegang en toeleveringsketens;
- R. overwegende dat de huidige strategie voor de betrekkingen tussen de EU en China dateert van 2016 en voor het laatst is bijgewerkt in 2019, zodat het raadzaam zou zijn deze te herzien en te actualiseren in het licht van de nieuwe geopolitieke context;

1. beveelt de Raad en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan:

Met China het gesprek aan te gaan om wereldwijde uitdagingen aan te pakken

- a) pragmatisch met China te blijven samenwerken om de wereldwijde uitdagingen met betrekking tot onder meer klimaatverandering, de bescherming van biodiversiteit, de bescherming van de menselijke gezondheid, paraatheid op het gebied van pandemieën, voedselzekerheid, vermindering van het risico op rampen, schuldverlichting voor het Mondiale Zuiden en financiële stabiliteit en humanitaire hulpverlening aan te pakken, en de dialoog met China en gelijkgestemde partners over veiligheidskwesties te intensiveren in het licht van de steeds crucialere rol van China op het gebied van de vrede en stabiliteit in de wereld, met name in het kader van de niet-uitgelokte aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, maar ook in het kader van conflicten in andere gebieden, zoals het Koreaanse schiereiland en het Midden-Oosten;
- b) China op te roepen de op regels gebaseerde internationale orde te eerbiedigen, met name de universele beginselen op het gebied van de mensenrechten en het VN-Handvest, waarin onder meer is vastgelegd dat staten de territoriale integriteit en politieke onafhankelijkheid van andere staten dienen te eerbiedigen, en tevens het internationale recht en internationale organisaties en verdragen te eerbiedigen;
- c) diplomatieke betrekkingen met China te blijven onderhouden, maar ervoor te zorgen dat de EU zich tegenover China assertiever opstelt, om te bereiken dat China zijn verantwoordelijkheid als permanent lid van de VN-Veiligheidsraad opneemt; er bij China op te blijven aandringen dat het stopt met het steunen van de militaire agressie van Rusland en het bieden van mogelijkheden om de EU-sancties tegen Rusland te omzeilen en China te herinneren aan het feit dat het eerder heeft toegezegd een constructieve rol te zullen spelen bij het beëindigen van de illegale agressie van Rusland tegen Oekraïne, in die zin dat Rusland zich onmiddellijk, volledig en onvoorwaardelijk uit Oekraïne terugtrekt;
- d) er nogmaals op te wijzen dat China, als 's werlds grootste koolstofuitstoter, zijn eigen beloften moet nakomen en moet handelen in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, wat inhoudt dat China ervoor moet zorgen dat zijn CO₂-emissies vóór 2030 een daling beginnen te vertonen en dat China in evenredigheid met zijn economische macht moet bijdragen aan maatregelen om armere landen die de negatieve gevolgen van de klimaatverandering ondervinden financiële ondersteuning te bieden in het kader van het verlies- en schadefonds; de lidstaten aan te sporen om met China samen te werken om hun beleid over en weer in overeenstemming te brengen met hun internationale verbintenissen, en daarbij te benadrukken dat er gezamenlijke inspanningen met mondiale partners moeten worden geleverd om een mondiaal probleem op te lossen;
- e) samen met China te werken aan intensivering van de onderlinge dialoog over en nauwe samenwerking op het gebied van de bestrijding van illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij en, meer in het algemeen, op het gebied van duurzaam gebruik van mariene biologische rijkdommen en oceaangovernance;

- f) er bij China op aan te dringen zich in multilaterale organisaties zoals de Wereldhandelsorganisatie, de Wereldgezondheidsorganisatie en de Verenigde Naties, waarbinnen China bezig is om zijn positie te versterken en normen te veranderen, constructief op te stellen;
- g) adequaat te reageren op de toenemende inspanningen van China om via de BRICS-groep, de Nieuwe Zijderoute en andere initiatieven de multilaterale, op regels gebaseerde orde te veranderen, door de coördinatie tussen de EU-lidstaten te verbeteren, door een realistische strategie ten aanzien van de landen van het zuidelijk halfrond op te stellen, door met partners over de hele wereld samen te werken op basis van multilateralisme en de waarden van het VN-Handvest, en door de aanwezigheid van de EU in het Mondiale Zuiden te vergroten, met name via haar Global Gateway-strategie, met het oog op het creëren van een veilige infrastructuur als alternatief voor de Chinese Zijderoute;

Actie te ondernemen tegen de mensenrechtenschendingen in China

- h) erop aan te dringen dat China, als lid van de VN en ondertekenaar van negen VN-mensenrechtenverdragen, ter verantwoording wordt geroepen voor de toenemende mensenrechtenschendingen en zijn pogingen om de op regels gebaseerde orde te ondermijnen; erop te staan dat China voldoet aan zijn verplichtingen uit hoofde van het internationale recht, zijn in dit kader gedane toezeggingen gestand doet, en de universele mensenrechten en de rechtsstaat eerbiedigt, in overeenstemming met internationale normen; aan te dringen op onafhankelijke monitoring van de mensenrechtensituatie, onder meer door het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten, in het kader waarvan zorgvuldig gekeken zou moeten worden naar de verplichtingen inzake verantwoord ondernemerschap uit hoofde van het internationale recht, met name de leidende beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten van de Verenigde Naties, en de Europese regels inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven en het verbod op met dwangarbeid vervaardigde producten; de mensenrechtendialoog met China te intensiveren om daadwerkelijke verbeteringen tot stand te brengen en ervoor te zorgen dat leden van het Europees Parlement bij deze dialoog betrokken zijn; daarnaast een resultaatgerichte EU-strategie voor de mensenrechten in China te ontwikkelen, die alle terreinen en alle instrumenten van het extern optreden van de EU omvat; erop te wijzen dat de Europese Dienst voor extern optreden (EDED) en de EU-lidstaten maatregelen moeten nemen tegen de toenemende veronachtzaming van de mensenrechten door China en tegen het feit dat China zijn invloed in multilaterale organisaties gebruikt om het mensenrechtenparadigma te veranderen; aan te geven het te betreuren dat China weer een zetel in de VN-Mensenrechtenraad heeft gekregen;
- i) ervoor te zorgen dat Europa op eendrachtige wijze reageert als China zijn economische invloed aanwendt om kritiek uit het buitenland op zijn mensenrechtenschendingen de kop in te drukken; de respons van de EU in dit kader te coördineren met internationale gelijkgestemde partners;
- j) de Chinese autoriteiten op te roepen de maatregelen te nemen die nodig zijn om een einde te maken aan de ernstige mensenrechtenschendingen, zoals beschreven

in het rapport van het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van 2022, en een einde te maken aan de discriminerende maatregelen en andere maatregelen met negatieve gevolgen voor minderheden, zoals dwangarbeid, politieke heropvoeding en willekeurige en discriminerende detentie van Oeigoeren en andere overwegend islamitische minderheidsgroepen; erop aan te dringen dat de aanbevelingen naar aanleiding van het onafhankelijke en onpartijdige VN-onderzoek naar mensenrechtenschendingen in China, met name in Xinjiang, naar behoren worden opgevolgd; zich ervoor in te zetten dat de EU er bij China op aandringt de VN toe te staan in Tibet en Hongkong onderzoek uit te voeren; er bij de Chinese autoriteiten op aan te dringen onderzoekers daadwerkelijk toegang te verlenen tot deze regio's, en Ilham Thohti, Oeigoers wetenschapper en winnaar van de Sacharovprijs 2019, onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten, evenals alle andere activisten die gevangen gehouden worden en gemarteld worden omdat zij zich tegen het regime verzetten; de Chinese autoriteiten meer in het algemeen met klem te verzoeken de stelselmatige onderdrukking te beëindigen, alle detentiecentra te sluiten, straffen in te trekken en alle politieke gevangenen en mensenrechtenverdedigers die in China vastzitten, vrij te laten; het gebruik van de doodstraf te veroordelen; erop te wijzen dat het totale geschatte aantal executies in China hoger ligt dan dat van alle andere landen die in 2022 de doodstraf uitvoerden; bij China aan te dringen op volledige transparantie met betrekking tot gerechtelijke procedures en het totale aantal executies; de diplomatieke inspanningen van de EU om van China te eisen dat het de doodstraf afschaft verder op te voeren; de EU en de lidstaten dringend te verzoeken steun te bieden aan voorvechters van de mensenrechten en de democratie in China;

- k) erop aan te dringen dat China het recht op vrijheid van godsdienst en overtuiging eerbiedigt en stopt met het monitoren, controleren, lastigvallen, arresteren of anderszins intimideren, online en offline, van leiders en leden van religieuze minderheden; de voortdurende inspanningen van China om religieuze activiteiten te belemmeren te veroordelen, met name de nieuwe wetgeving houdende administratieve maatregelen in verband met religieuze plaatsen van samenkomst, die bedoeld is om het toezicht door de partij/staat op religieuze activiteiten uit te breiden en elementen van propaganda in religieuze inhoud op te nemen, en het verplichte lidmaatschap van bisschoppen van de door de Chinese Communistische Partij gecontroleerde Chinese patriottische katholieke vereniging;
- l) de Chinese autoriteiten op te roepen onmiddellijk te stoppen met het van elkaar scheiden van gezinsleden in Tibet en met de plaatsing van kinderen in internaten, praktijken die in februari 2023 door VN-deskundigen onder de aandacht werden gebracht, en het assimilatiebeleid dat China in Tibet voert te veroordelen omdat hiermee de educatieve, religieuze, culturele en taalkundige rechten van het Tibetaanse volk worden geschonden, waardoor de Tibetaanse cultuur en identiteit dreigen te verdwijnen, en met name het verplichte internaats- en kleuterschoolsysteem te veroordelen, dat er voor zorgt dat meer dan 1 miljoen Tibetaanse kinderen gescheiden van hun familieleden moeten leven en gedwongen les krijgen in het Chinees; er bij China op aan te dringen het systeem van internaten en kleuterscholen waaraan Tibetaanse kinderen onderworpen worden onmiddellijk af te schaffen, de oprichting van particuliere Tibetaanse

scholen toe te staan en ervoor te zorgen dat Mandarijn niet de enige taal is waarin onderwezen wordt; te overwegen sancties vast te stellen tegen de Chinese functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling en uitvoering van het systeem van internaten en kleuterscholen in Tibet; er bij de Chinese autoriteiten op aan te dringen informatie te verstrekken over de negen verdedigers van milieugerelateerde mensenrechten die de afgelopen jaren zijn gearresteerd nadat zij hadden geprotesteerd tegen illegale mijnbouwactiviteiten; de Chinese autoriteiten op te roepen internationale en onafhankelijke waarnemers toegang te verlenen tot Tibet;

- m) er bij China op aan te dringen dat het een follow-up geeft aan de aanbevelingen van het VN-Mensenrechtencomité, het VN-Comité inzake economische, sociale en culturele rechten en het VN-Comité voor vrouwenrechten met betrekking tot de schending van rechten en vrijheden en de niet-nakoming van internationaalrechtelijke verplichtingen door China, met name in Xinjiang, Tibet en Hongkong;
- n) te pleiten voor het aanpakken van het stelselmatige gebruik van dwangarbeid door China in Xinjiang en Tibet door middel van samenwerking met de private sector om te zorgen voor diversificatie van toeleveringsketen, en zich positief uit te spreken over het voorstel van de Commissie voor een verordening inzake een verbod op met dwangarbeid, waaronder kinderarbeid, vervaardigde producten op de markt van de Europese Unie; de medewetgevers van de EU met klem te verzoeken vaart te maken zodat op korte termijn en in ieder geval voor het einde van de huidige zittingsperiode van het Parlement een akkoord over dit onderwerp kan worden bereikt;
- o) het standpunt te herhalen dat de geboortepreventiemaatregelen en het systeem van scheiding van Oeigoerse kinderen van hun ouders, waarvan geloofwaardige bewijzen zijn, aangemerkt moeten worden als misdaden tegen de menselijkheid; de Chinese autoriteiten ertoe op te roepen onmiddellijk een eind te maken aan alle maatregelen om geboortes bij de Oeigoerse bevolking te voorkomen; aanvullende sancties vast te stellen ten aanzien van hooggeplaatste functionarissen van de Volksrepubliek China en andere personen en entiteiten die betrokken zijn bij de stelselmatige mensenrechtenschendingen en misdaden tegen de menselijkheid in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang;
- p) zich in te zetten ten behoeve van de Europese burgers, waaronder burgers met een dubbele nationaliteit, die in China gevangen worden gehouden, zoals de Zweedse publicist en uitgever Gui Minhai, en alle diplomatieke kanalen te gebruiken om aan te dringen op hun vrijlating;
- q) de conclusies van de Raad van 24 juli 2020 over Hongkong volledig ten uitvoer te leggen; en te waarborgen dat er voor het Bureau van de Europese Unie in Hongkong voldoende middelen beschikbaar worden gesteld, zodat het gevangenen kan blijven bezoeken, processen kan blijven volgen en de situatie op het gebied van de mensenrechten kan blijven monitoren en tevens publieke verklaringen kan blijven afleggen, een contactpunt voor mensenrechtenactivisten kan invoeren, bemand door personeelsleden van het bureau, en hun zaken bij de

autoriteiten op alle niveaus aan de orde kan stellen; de EDEO en het Bureau van de Europese Unie in Hongkong te verzoeken regelmatig verslag uit te brengen over de belangrijkste processen en over de ontwikkelingen op het gebied van de mensenrechten in Hongkong in het algemeen;

- r) de processen tegen politieke gevangenen in Hongkong nauwlettend te volgen en aan te dringen op de vrijlating van politieke gevangenen, waaronder de bij wetgevende verkiezingen in 2020 verkozen personen die door China werden gearresteerd en gevangen werden gezet vanwege het organiseren van die verkiezingen;
- s) solidariteit te tonen met het maatschappelijk middenveld in de Volksrepubliek China, Hongkong en Macau, en vaart te zetten achter de uitvoering van het Europees mensenrechtenkader en de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten, in nauwe samenwerking met internationale partners, en in dat kader onder meer buitenlandse tegoeden te bevriezen van en visumbeperkingen op te leggen aan personen die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen, waaronder de politieke besluitvormers in Xinjiang, Tibet en Hongkong;
- t) alle sluiptwegen, waaronder onlinekanalen, in kaart te brengen en af te sluiten die door China momenteel gebruikt worden om in de Europese Unie repressief op te treden, met name de kanalen die gebruikt worden om repressieve activiteiten te ontplooiën die gericht zijn tegen Chinese diasporagemeenschappen, zoals de zogenaamde politiebureaus, en in dit kader samenwerking en coördinatie met gelijkgestemde partners te waarborgen;
- u) zich actief in te spannen om buitenlandse inmenging tegen te gaan en uitvoering te geven aan de aanbevelingen en suggesties voor initiatieven die het Europees Parlement heeft gedaan in diverse resoluties over buitenlandse inmenging in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie;
- v) de autonome status van Hongkong en Macau te beoordelen in het licht van de nationale veiligheidswet, die moet worden ingetrokken, en de schending door de Volksrepubliek China van haar internationale verplichtingen, de Chinees-Britse Gezamenlijke Verklaring en de Chinees-Portugese Gezamenlijke Verklaring, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, het beginsel “één land, twee systemen” en de basiswet van Hongkong en de ongedaanmaking, op hardhandige wijze, van de autonomie van de speciale administratieve regio’s en het hardhandig optreden tegen leden van de oppositie, waaronder leden van maatschappelijke organisaties en hun familieleden; zich in te zetten voor het behoud van de mediavrijheid in Hongkong, die gevaar loopt sinds de invoering van de nationale veiligheidswet; de overeenkomst tussen de EU en Hongkong/China betreffende samenwerking en wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken, de status van het Bureau voor Economie en Handel van Hongkong in Brussel en de zetel van Hongkong in de Wereldhandelsorganisatie te herzien;
- w) de pogingen van de Chinese autoriteiten om via de zogenaamde Chinese overzeese politiebureaus, die onmiddellijk gesloten zouden moeten worden,

invloed uit te oefenen op Chinese diasporagemeenschappen in de EU te veroordelen; de lidstaten op te roepen, voor zover zij dit nog niet hebben gedaan, alle uitleveringsverdragen met de Volksrepubliek China, Hongkong en Macau op te schorten en personen die in de EU worden lastiggevallen of vervolgd en personen die gevaar lopen te worden uitgeleverd te beschermen en “lifeboat visa” of andere visumregelingen in te voeren voor de Hongkong-diasporagemeenschap;

- x) de praktijk van de Chinese autoriteiten om personen terug te sturen naar landen waar zij het risico lopen gemarteld te worden, te veroordelen, met name het terugsturen van personen naar Noord-Korea, in het licht van de discussie in de VN-Veiligheidsraad over mensenrechtenschendingen in Noord-Korea; hun Chinese tegenhangers erop te wijzen dat zij met deze praktijken handelen in strijd met het VN-rechtskader;
- y) een eensgezinde Europese aanpak te waarborgen ten aanzien van de culturele en academische samenwerking met China, waarbij ongepaste beïnvloeding door Chinese financiers voorkomen moet worden en waarbij onder meer onderzoek gedaan moet worden naar de staat van de onderzoekssamenwerking tussen de EU en Chinese instanties en gewaarborgd moet worden dat deze samenwerking niet door de Volksrepubliek China wordt gebruikt als mechanisme voor buitenlandse inmenging; ernstige bezorgdheid te uiten over de berichten dat Confucius-instituten worden misbruikt als platform voor het verspreiden van propaganda, het censureren van alle debatten over onderwerpen die door de Chinese regering als “politiek gevoelig” worden beschouwd en het bespioneren van studenten en de Chinese diaspora in het buitenland; te beoordelen in hoeverre de Chinese regering invloed uitoefent op de academische vrijheid in Europese onderwijsinstellingen;
- z) de onderlinge coördinatie tussen de parlementen van de EU-lidstaten met betrekking tot China te bevorderen, de parlementen te stimuleren ten volle gebruik te maken van de mogelijkheden van parlementaire diplomatie, met name ten aanzien van de landen van het Mondiale Zuiden, en parlementaire partnerschappen van de EU met gelijkgestemde partners te versterken; te zorgen voor een betrouwbare en regelmatige uitwisseling van informatie tussen de verschillende EU-instellingen over contacten met vertegenwoordigers van China op zowel administratief als politiek niveau;

Risico's met betrekking tot China te verminderen om de open strategische autonomie van Europa te beschermen

- aa) nauw samen te werken om een eensgezinde aanpak van de lidstaten ten aanzien van China te bevorderen en de strategische autonomie van de EU te versterken zodat Europa in staat is zijn waarden en economische belangen alsook de op regels gebaseerde wereldorde te verdedigen;
- ab) te werken aan een vernieuwde, assertieve en coherente EU-aanpak ten aanzien van China, die erop gericht is de betrekkingen met de Volksrepubliek China vorm te geven in het belang van de EU als geheel, en die ten volle rekening houdt met de uitdagingen die voortvloeien uit de opkomst van de Volksrepubliek China als wereldspeler, haar steeds repressievere binnenlandse beleid, haar steeds

assertievere buitenlandse beleid, het gebruik van economische dwang als middel om haar doelen te bereiken, onder meer tegenover lidstaten zoals Litouwen, en de uitdagingen waarvoor democratieën zich in de hele wereld daardoor gesteld zien;

- ac) te werken aan verwezenlijking van de officiële doelstelling van de Europese Unie om de risico's in verband met handelsstromen met de Volksrepubliek China te verminderen om de open strategische autonomie van de EU te versterken, zonder te streven naar het verbreken van de banden met China en zonder naar binnen te keren; het belang te benadrukken van evenwichtige wederzijdse handelsbetrekkingen, waarbij economische diplomatie wordt ingezet om de structurele tekortkomingen van de Chinese markt, zoals een gebrek aan gegevensbescherming en gedwongen technologieoverdracht, aan te pakken, om op die manier eerlijke voorwaarden te realiseren en de markttoegang voor Europese bedrijven te verbeteren; de risico's ten gevolge van de overname door China van kritieke infrastructuur in de lidstaten, de Westelijke Balkan en de buurlanden van de EU aan te pakken; op doeltreffende wijze toepassing te geven aan de instrumenten die bedoeld zijn om te voorkomen dat gevoelige technologieën worden gelekt en dat die technologieën voor militaire doeleinden worden gebruikt, en de Chinese strategie van militair-civiele verwevenheid meer onder de aandacht te brengen;
- ad) in deze context spoedig uitvoering te geven aan de Europese strategie voor economische veiligheid om de economische weerbaarheid te bevorderen op basis van een solide instrument voor risicobeoordeling en beter gebruik te maken van onze bestaande handelsinstrumenten om de nadelige gevolgen van risicovermindering voor de Europese economie zoveel mogelijk te beperken, China ervan te weerhouden oneerlijke praktijken toe te passen, en te zorgen voor nauwe afstemming met gelijkgestemde partners in de hele wereld, zoals onze trans-Atlantische partners en onze partners in de Indo-Pacifische regio;
- ae) te werken aan een op EU-niveau beter gecoördineerde aanpak met betrekking tot de bescherming van kritieke infrastructuur om de invloed van China op dit gebied te beperken, hybride tactieken zoals cyberaanvallen, desinformatiecampagnes, surveillance van de Chinese diaspora en spionage in de Europese Unie vanuit China te bestrijden en daarbij niet alleen te denken aan veiligheid in een economische context, en samen te werken met partners om een mondiale, open, vrije, stabiele en veilige cyberruimte te waarborgen, en kwaadwillig gedrag te blijven bestrijden door middel van het verbeteren van de cyberbeveiliging; ervoor te zorgen dat de EU en haar lidstaten meer middelen ter beschikking krijgen om zich te verdedigen tegen cyberspionageactiviteiten van de Volksrepubliek China, gericht tegen EU-lidstaten, en er bij China op aan te dringen te stoppen met dergelijke activiteiten; samen te werken met de NAVO en gelijkgestemde partners om de risico's van spionage en inmenging in kritieke infrastructuur, met name infrastructuur met een militaire functie, te verminderen; de EU-instellingen te verzoeken alle onderzoeksfinanciering ten behoeve van Chinese ondernemingen die actief zijn op gebieden van kritiek en strategisch belang voor de EU, stop te zetten;
- af) te zorgen voor meer coördinatie en samenwerking met gelijkgestemde partners

inzake kwesties van gemeenschappelijk belang met het oog op de aanpak van de uiteenlopende uitdagingen in verband met het optreden van China, met name maar niet uitsluitend inzake kwesties als strategische afhankelijkheid, economische dwang, politieke inmenging en desinformatie, en op regels gebaseerd multilateralisme en strategische solidariteit tussen democratieën te bevorderen;

- ag) te benadrukken dat het “één-Chinabeleid” van de EU de grondslag blijft van onze samenwerking met zowel de Volksrepubliek China als Taiwan; daarnaast te wijzen op het positieve effect en het strategisch belang van het aanhalen van de banden tussen de EU en Taiwan, een land dat een betrouwbare en gewaardeerde partner is en een essentiële rol speelt als technologie- en handelspartner; in dit kader te zorgen voor afstemming met de mondiale partners van de EU;
- ah) het EU-beleid van contact en overleg met Taiwan voort te zetten, de samenwerking met Taiwan te intensiveren en de democratie in Taiwan te blijven steunen; in dit kader verdere contacten tussen leden van het Europees Parlement en Taiwanese parlementsleden te stimuleren, evenals samenwerking tussen de EU-lidstaten en Taiwan inzake kwesties van gemeenschappelijk belang; stappen te steunen die erop gericht zijn ervoor te zorgen dat Taiwan kan deelnemen aan bijeenkomsten, mechanismen en activiteiten van relevante internationale organisaties, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie, de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie en het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, waarbij het één-Chinabeleid van de EU gevolgd moet worden;
- ai) ervoor te zorgen dat de EU en haar lidstaten duidelijk en consistent te kennen geven dat zij vasthouden aan hun standpunt inzake het één-Chinabeleid van de EU en dat elke poging om de status quo in de Straat van Taiwan unilateraal te veranderen, met name als dit gebeurt door middel van geweld of dwang, niet kan worden geaccepteerd en een hoge prijs zal hebben; initiatieven ter bevordering van dialoog, samenwerking en vertrouwensopbouw tussen beide partijen te steunen; een op scenario's gebaseerde strategie uit te werken om potentiële veiligheidsproblemen in de Straat van Taiwan aan te pakken, en samen te werken met regionale partners om een unilaterale verandering van de status quo te voorkomen door concrete maatregelen te nemen die erop gericht zijn China ervan te weerhouden de spanningen in de regio op te voeren, onder meer in de vorm van het vergroten van de gecoördineerde maritieme aanwezigheid in de Straat van Taiwan, het helpen vergroten van de veerkracht van Taiwan op veiligheidsgebied en het overwegen van economische sancties in geval van agressie door China;
- aj) de toenemende militaire provocatie van China rond de Straat van Taiwan te veroordelen en zich te verzetten tegen de onjuiste interpretatie van VN-resolutie 2758 (XXVI) door China dat zich op het standpunt stelt dat houders van een Taiwanese paspoort, waaronder journalisten, medewerkers van ngo's en politieke activisten, niet kunnen deelnemen aan rondleidingen en evenementen bij de VN;
- ak) de economische en diplomatieke aanwezigheid van de EU in de hele Indo-Pacifische regio te vergroten en eraan te herinneren dat het strategische en economische zwaartepunt in de wereld naar deze regio aan het verschuiven is en

dat de EU er daarom alle belang bij heeft op EU-niveau een geloofwaardige benadering ten aanzien van de Indo-Pacifische regio te ontwikkelen; te onderstrepen dat het belangrijk is dat China de vrijheid van scheepvaart eerbiedigt, onder meer in de Zuid- en Oost-Chinese Zee; er in samenwerking met China en de regionale partners voor te zorgen dat de vrijheid van scheepvaart en open en onbelemmerde scheepvaartroutes gewaarborgd worden, en de lidstaten aan te sporen om met regionale en mondiale partners zoeken naar vormen van samenwerking, waaronder militaire samenwerking, om de vrijheid van scheepvaart in de Zuid-Chinese en Oost-Chinese Zee te garanderen en pogingen om de vrijheid van scheepvaart te beperken, tegen te gaan; te benadrukken dat de EDEO en de EU-lidstaten zich moeten verzetten tegen de onrechtmatige en onredelijke claims van China op de Zuid-Chinese en Oost-Chinese Zee en tegen alle unilaterale pogingen om controle uit te oefenen over betwiste zones en gebieden;

- al) de werkzaamheden van de afdeling strategische communicatie van de EDEO op het gebied van de aanpak van buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging door overheidsactoren zoals China te versterken; erop te wijzen dat er hiervoor voldoende middelen beschikbaar moeten worden gesteld, gezien de omvang van het probleem en de schadelijke effecten ervan op de EU en de politieke stelsels van de lidstaten; met de Commissie samen te werken om acties te bevorderen en te coördineren die erop gericht zijn financiering door China van onze democratische processen en kwaadwillige beïnvloeding door China, waaronder de strategie van “elite capture” en de techniek waarbij hooggeplaatste ambtenaren en voormalige Europese politici worden ingezet, tegen te gaan; de vakkennis over China en de bijbehorende talenkennis bij de EDEO, in de lidstaten en bij de EU-instellingen in het algemeen te vergroten met het oog op het gebruik van “open source”-inlichtingen;
- am) de Global Gateway-strategie ten volle te benutten als instrument om de mondiale ontwikkelingssamenwerking en zakelijke betrekkingen van de EU met partners uit ontwikkelingslanden te intensiveren om een alternatief te bieden voor door China aangestuurde strategieën voor buitenlandse investeringen; de samenwerking met internationale financiële instellingen en de particuliere sector te intensiveren om de hiervoor noodzakelijke financiering aan te trekken;
- an) de samenwerking tussen nationale inlichtingendiensten bij het opsporen en aanpakken van spionageactiviteiten door China en andere subversieve activiteiten die erop gericht zijn onze democratieën te beïnvloeden of te ondermijnen, te intensiveren, en volledige uitvoering te geven aan alle EU-richtsnoeren en -maatregelen om veiligheidsrisico's in verband met de connectiviteitsinfrastructuur in Europa te verkleinen;
- ao) te werken aan een betere samenwerking met gelijkgestemde partners als het gaat om de vaststelling van internationale normen in de relevante internationale organen, met als doel het economische concurrentievermogen van Europa te waarborgen en eenzijdige Chinese dominantie te voorkomen;
- ap) de richtsnoeren van de EU-toolbox inzake 5G-cyberbeveiliging volledig uit te

voeren om veiligheidsrisico's in netwerken te beperken, en aanvullende veiligheidsnormen voor Chinese leveranciers van 5G voor te stellen; waardering uit te spreken voor het besluit van de EU-instellingen en instanties in een aantal EU-lidstaten om de applicatie TikTok te verwijderen van bedrijfsapparatuur en van persoonlijke apparaten als daarop ook werkgerelateerde applicaties worden gebruikt;

2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en, ter informatie, aan de regering van de Volksrepubliek China.

TOELICHTING

In deze aanbeveling wordt ingegaan op de stand van zaken in verband met de betrekkingen tussen de EU en China in het licht van de gewijzigde geopolitieke context sinds het laatste initiatiefverslag van AFET over de betrekkingen tussen de EU en China dat dateert uit 2021 en in het licht van het steeds assertievere buitenlandse beleid van China. Hierbij ligt de focus op aspecten die verband houden met het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU-strategie ten aanzien van China. De aanbevelingen aan de HV/VV, de Raad en de Commissie hebben ten doel ervoor te zorgen dat bij het onderhouden van politieke betrekkingen met China de belangen en waarden van de EU in het oog worden gehouden.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

De onderstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur. De rapporteur heeft bij het opstellen van dit verslag tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie input ontvangen van de volgende entiteiten of personen:

Entiteit en/of persoon
Taipei Representative office in de EU
Hong Kong Watch
Europese Dienst voor extern optreden (EDEO)

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	16.11.2023
Uitslag eindstemming	+: 42 -: 5 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Antonio López-Istúriz White, Jaak Madison, Thierry Mariani, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Isabel Santos, Mounir Satouri, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hilde Vautmans, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Dacian Cioloș, Georgios Kyrtzos, Gabriel Mato, Juozas Olekas, Pina Picierno, María Soraya Rodríguez Ramos, Mick Wallace, Elena Yoncheva
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Karolin Braunsberger-Reinhold, Charles Goerens, Eero Heinäluoma, Maria-Manuel Leitão-Marques, Dan-Ștefan Motreanu, Paul Tang, Eugen Tomac, Lucia Vuolo

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

42	+
ECR	Anna Fotyga, Dominik Tarczyński, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Jaak Madison
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Karolin Braunsberger-Reinhold, Andrius Kubilius, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Dan-Ștefan Motreanu, Eugen Tomac, Lucia Vuolo, Isabel Wiseler-Lima
Renew	Petras Auštrevičius, Dacian Cioloș, Charles Goerens, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Eero Heinäluoma, Maria-Manuel Leitão-Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Pina Picierno, Tonino Picula, Isabel Santos, Paul Tang, Elena Yoncheva
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé

5	-
ID	Thierry Mariani
NI	Kostas Papadakis
The Left	Giorgos Georgiou, Marisa Matias, Mick Wallace

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding